

Đáp án bài 1: (4 điểm).

Giải phương trình: $x^3 + 3x^2 - 3\sqrt[3]{3x+5} = 1 - 3x$.

Giải:

Phương trình đã cho tương đương $(x+1)^3 = 3\sqrt[3]{3x+5} + 2$ (1). (0,5)

Đặt $\sqrt[3]{3x+5} = y+1$, suy ra $3x+5 = (y+1)^3$ và (1) trở thành $(x+1)^3 = 3y+5$. (0,5)

Vậy ta có hệ phương trình
$$\begin{cases} (x+1)^3 = 3y+5 \\ (y+1)^3 = 3x+5 \end{cases}$$
 (1,0)

Trừ vế theo vế hai phương trình của hệ trên, ta được

$$(x+1)^3 - (y+1)^3 = -3(x-y)$$

$$\Leftrightarrow (x-y)[(x+1)^2 + (x+1)(y+1) + (y+1)^2 + 3] = 0$$
 (0,5)

$$\Leftrightarrow x = y. \quad (0,25)$$

(Vì $(x+1)^2 + (x+1)(y+1) + (y+1)^2 + 3 > 0, \forall x, y \in \mathbb{R}$). (0,5)

Vậy ta có phương trình: $(x+1)^3 = 3x+5$

$$\Leftrightarrow x^3 + 3x^2 - 4 = 0$$

$$\Leftrightarrow x = 1 \text{ hoặc } x = -2. \quad (0,5)$$

Vậy phương trình đã cho có 2 nghiệm: $x = 1$ và $x = -2$. (0,25)

Đáp án câu 2 (4 điểm)

Tìm tất cả các số nguyên tố p sao cho tồn tại các số nguyên dương n, x, y thỏa mãn: $p^n = x^3 + y^3$ (*).

Giải:

➤ Với $p = 2$ ta có $2^1 = 1^3 + 1^3$. (0,5)

➤ Với $p = 3$ ta có $3^2 = 1^3 + 2^3$. (0,5)

➤ Ta chứng minh khi $p > 3$ thì không tồn tại các số n, x, y thỏa đề bài.

Thật vậy, giả sử ngược lại, chọn n, x, y thỏa (*) sao cho n bé nhất.

Do $p \neq 2$ nên $(x, y) \neq (1, 1)$; khi đó:

$$x^2 - xy + y^2 = (x - y)^2 + xy > 1 \text{ và } x + y > 1. \quad (0,5)$$

Do đó $x^2 - xy + y^2$ và $x + y$ đều là bội của p . (0,5)

$$\Rightarrow (x + y)^2 - (x^2 - xy + y^2) = 3xy : p. \quad (0,5)$$

Do $p > 3$ nên $x : p$ hoặc $y : p$.

Mà $x + y : p$ nên ta có x và y đều chia hết cho p . (0,5)

Điều này cho ta:

$$(*) \quad p^{n-3} = \left(\frac{x}{p}\right)^3 + \left(\frac{y}{p}\right)^3 \Leftrightarrow p^{n'} = x'^3 + y'^3 \text{ với } (n', x', y') = \left(n-3, \frac{x}{p}, \frac{y}{p}\right)$$

mà $n' < n$ (trái giả thiết). (0,5)

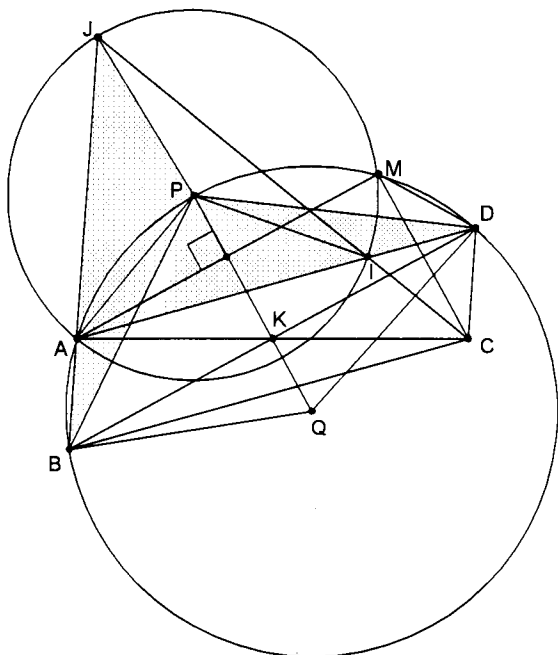
Vậy chỉ có $p = 2$ và $p = 3$ thỏa đề bài. (0,5)

Câu hỏi 3: (4 điểm)

Cho đoạn thẳng AC cố định với K là trung điểm. Hai điểm B và D phân biệt, di động và luôn đối xứng nhau qua K và đường thẳng BD không trùng với đường thẳng AC. Đường phân giác của

\widehat{BCD} cắt AD và AB lần lượt tại I và J. Đường tròn ngoại tiếp tam giác ABD và đường tròn ngoại tiếp tam giác AIJ cắt nhau tại điểm M khác A. Gọi H là hình chiếu của M trên trung trực của AC và N là giao điểm của CH và KM. Chứng minh khi B di động như trên thì N di động trên một đường cố định.

Giải:

Hình 1

➤ (Xem hình 1)

Gọi P, Q là tâm đường tròn (AIJ) và (ADB) \Rightarrow PQ vuông góc AM (1)

Ta có $\widehat{AIJ} = \widehat{BCJ} = \widehat{DCJ} = \widehat{AJI}$ (2)

$$\widehat{PJA} = \frac{180^\circ - \widehat{APJ}}{2} = 90^\circ - \widehat{AIJ} \quad (3)$$

$$\widehat{PAD} = \frac{180^\circ - \widehat{API}}{2} = 90^\circ - \widehat{AJI} \quad (4)$$

Từ (2), (3) và (4) suy ra $\widehat{PJA} = \widehat{PAI}$ (5) (0,5)

Mà PA = PJ (6)

Vì $\widehat{BJC} = \widehat{DCJ} = \widehat{BCJ}$ nên $\triangle BJC$ cân tại B $\Rightarrow AD = BC = BJ$ (7)

Từ (5), (6) và (7) suy ra $\triangle PAD = \triangle PJB \Rightarrow PB = PD$ mà $QB = QD$ (0,5)

\Rightarrow PQ là trung trực của BD \Rightarrow PQ vuông góc BD (8)

Từ (1) và (8) suy ra $AM \parallel BD$ (9) (0,5)

(9) \Rightarrow AMDB là hình thang cân (do AMDB nội tiếp)

$\Rightarrow \widehat{MDB} = \widehat{ABD} = \widehat{BDC}$ và $\widehat{DBC} = \widehat{BDA} = \widehat{DBM}$

Do đó $\triangle DBM = \triangle DBC \Rightarrow BD$ vuông góc MC (10)

(9) và (10) $\Rightarrow \widehat{AMC} = 90^\circ \Rightarrow M$ thuộc đường tròn (K) đường kính AC cố định. (0,5)

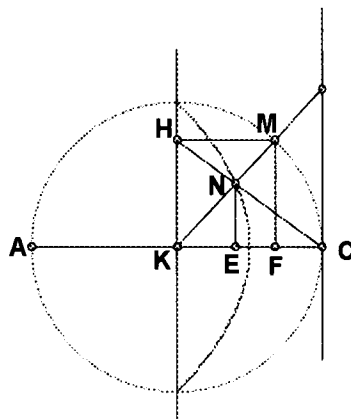
➤ (Xem hình 2) Dựng $NE \perp AC$ và $MF \perp AC$.

Ta có: $\frac{CE}{KC} = \frac{NE}{HK} = \frac{NE}{MF} = \frac{KN}{KM}$ (0,5)

mà $KC = KM \Rightarrow NK = EC$ (0,5)

$\Rightarrow NK = d(N; (\Delta))$ với Δ là đường thẳng vuông góc AC tại C. (0,5)

$\Rightarrow N$ thuộc parabol (P) có tiêu điểm K và đường chuẩn (Δ). (0,5)

Hình 2

Đáp án câu 4: (4 điểm)

Cho a, b, c là các số thực dương. Chứng minh rằng:

$$\sqrt{\frac{2a}{a+b}} + \sqrt{\frac{2b}{b+c}} + \sqrt{\frac{2c}{c+a}} \leq 3.$$

Giải:

Đặt $x = \sqrt{\frac{b}{a}}$, $y = \sqrt{\frac{c}{b}}$, $z = \sqrt{\frac{a}{c}}$, ta có $x, y, z > 0$ và $xyz = 1$.

Bất đẳng thức đã cho trở thành

$$\sqrt{\frac{2}{1+x^2}} + \sqrt{\frac{2}{1+y^2}} + \sqrt{\frac{2}{1+z^2}} \leq 3 \quad (1,0)$$

Giả sử $xy \leq 1 \Rightarrow z \geq 1$.

➤ Ta chứng minh bất đẳng thức sau: $\frac{1}{1+x^2} + \frac{1}{1+y^2} \leq \frac{2}{1+xy}$ (1).

Thật vậy, (1) $\Leftrightarrow (2+x^2+y^2)(1+xy) \leq 2(1+x^2)(1+y^2)$

$$\Leftrightarrow (1-xy)(x-y)^2 \geq 0 \quad (\text{đúng}) \quad (0,5)$$

➤ Ta có:

$$\begin{aligned} \left(\sqrt{\frac{2}{1+x^2}} + \sqrt{\frac{2}{1+y^2}} \right)^2 &\leq 2 \left(\frac{2}{1+x^2} + \frac{2}{1+y^2} \right) \\ &= 4 \left(\frac{1}{1+x^2} + \frac{1}{1+y^2} \right) \leq \frac{8}{1+xy} = \frac{8z}{1+z} \end{aligned} \quad (0,5)$$

Suy ra $\sqrt{\frac{2}{1+x^2}} + \sqrt{\frac{2}{1+y^2}} \leq 2\sqrt{\frac{2z}{1+z}}$. (0,5)

Mặt khác, ta lại có $\sqrt{\frac{2}{1+z^2}} \leq \frac{2}{1+z}$.

Suy ra $\sqrt{\frac{2}{1+x^2}} + \sqrt{\frac{2}{1+y^2}} + \sqrt{\frac{2}{1+z^2}} \leq 2\sqrt{\frac{2z}{1+z}} + \frac{2}{1+z}$.

Do vậy, ta sẽ chứng minh $2\sqrt{\frac{2z}{1+z}} + \frac{2}{1+z} \leq 3$. (0,5)

Thật vậy, ta có:

$$2\sqrt{\frac{2z}{1+z}} + \frac{2}{1+z} \leq 3 \Leftrightarrow 2\sqrt{2z(z+1)} + 2 \leq 3(1+z) \quad (0,5)$$

$$\Leftrightarrow 2z - 2\sqrt{2z(z+1)} + (z+1) \geq 0$$

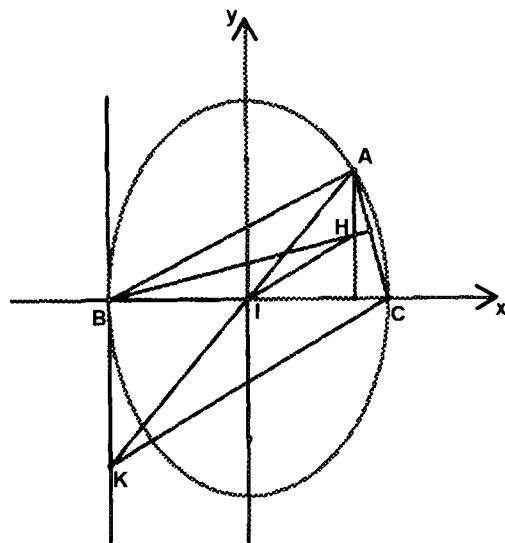
$$\Leftrightarrow (\sqrt{2z} - \sqrt{z+1})^2 \geq 0. \quad (0,5)$$

Vậy bất đẳng thức đã được chứng minh.

Đáp án câu 5: (4 điểm)

Cho tam giác ABC không cân có hai đỉnh B, C cố định và đỉnh A di động. Qua B dựng đường thẳng d vuông góc với BC, d cắt trung tuyến AI của tam giác ABC tại K. Gọi H là trực tâm của tam giác ABC. Chứng minh rằng nếu IH song song với KC thì điểm A di động trên đường cố định.

Giải:

Chọn hệ trục tọa độ Oxy với O trùng I và trục Ox là đường thẳng BC.

Chuẩn hóa BC = 2. Khi đó, tọa độ B(-1; 0) và C(1; 0).

Giả sử tọa độ điểm A(x₀; y₀) với y₀ ≠ 0 và x₀ ≠ 0.

(0,5)

Khi đó, trực tâm H(x, y) là nghiệm của hệ phương trình:

$$\begin{cases} \overline{AH} \cdot \overline{BC} = 0 \\ \overline{BH} \cdot \overline{AC} = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = x_0 \\ (x_0 - 1)(x + 1) + y_0 y = 0 \end{cases}$$

(0,5)

$$\Leftrightarrow H \left(x_0; \frac{1 - x_0^2}{y_0} \right)$$

(0,5)

Gọi K là giao điểm của d và AI, khi đó tọa độ K là nghiệm của hệ phương trình

$$\begin{cases} x = -1 \\ y = \frac{y_0}{x_0} x \end{cases} \quad (x_0 \neq 0)$$

(0,5)

$$\Rightarrow K \left(-1; -\frac{y_0}{x_0} \right)$$

(0,5)

Theo giả thiết ta có:

$$IH \parallel KC \Rightarrow \overline{IH}; \overline{KC} \text{ cùng phương} \Leftrightarrow \frac{y_0}{x_0} \cdot x_0 - 2 \frac{1 - x_0^2}{y_0} = 0$$

$$\Leftrightarrow \frac{x_0^2}{1} + \frac{y_0^2}{2} = 1.$$

(1,0)

Vậy A di động trên đường (E): $\frac{x^2}{1} + \frac{y^2}{2} = 1$ cố định.

(0,5)